
Zależności

Przeszkody przy zrównoleglaniu algorytmów

- **Zależności** – wzajemne uzależnienie instrukcji nakładające ograniczenia na kolejność ich realizacji
- **Zależności zasobów**
 - kiedy wiele wątków jednocześnie usiłuje korzystać z wybranego zasobu (np. pliku lub terminala)
- **Zależności sterowania**
 - kiedy wykonanie danej instrukcji zależy od rezultatów poprzedzających instrukcji warunkowych
- **Zależności danych** (zależności przepływu)
 - kiedy instrukcje wykonywane w bezpośrednim sąsiedztwie czasowym operują na tych samych danych i choć jedna z tych instrukcji dokonuje zapisu

Przeszkody przy zrównoleglaniu algorytmów

→ Zależności danych

- **zależności wyjścia** (zapis po zapisie, *write-after-write*)

a :=

a :=

- ♦ Zależności wyjścia nie są rzeczywistym problemem; odpowiednia analiza kodu może doprowadzić do wniosku o możliwej eliminacji instrukcji lub przemianowaniu zmiennych

- **anty-zależności** (zapis po odczycie, *write-after-read*)

... := a

a :=

- ♦ także tutaj odpowiednie przemianowanie zmiennych może zlikwidować problem

Problemy współbieżności – zależności

→ Zależności danych

- **zależności rzeczywiste** (odczyt po zapisie, *read-after-write*)

a :=

... := a

- zależności rzeczywiste uniemożliwiają zrównoleglenie algorytmu – konieczne jest jego przeformułowanie w celu uzyskania wersji możliwej do zrównoleglenia

→ Wszystkie powyższe zależności mogą występować albo jawnie jak w podanych przykładach, lub niejawnie jako tzw. zależności przenoszone przez pętle

→ Badając zależności należy zwrócić uwagę na instrukcje modyfikujące wartości zmiennych (*read-modify-write*, np $a++$), które zawierają i odczyt, i zapis

Przeszkody przy zrównoleglaniu algorytmów

- Zależności danych przenoszone przez pętle
 - **zależności wyjścia** (*output dependencies*)
 - ◆ ewentualne zrównoleglenie działania po przemianowaniu zmiennych musi zachować kolejność zapisu danych
 - **anty-zależności** (*anti-dependencies*)
 - ◆ możliwe zrównoleglenie działania poprzez przemianowanie zmiennych
 - **zależności rzeczywiste** (*true dependencies*)
- W przypadku użycia wskaźników automatycznie zrównoleglające kompilatory mogą podejrzewać występowanie **utożsamienia (zamienności) nazw** (*aliasing*)

Przykłady

→ Zależności w kodzie:

$x = 2 * y + w;$

$y = 2 * z - \cos(w);$

$z = \log(w) + y;$

$x += \sin(w);$

→ Możliwe zrównoleglenie

- usunięcie zależności
- narzut wykonania równoległego

→ Przykłady zależności przenoszonych w pętli

- zrównoleglenie
- narzut wykonania równoległego
- poprawność zależna od operacji w „skrajnych” iteracjach

Przeszkody przy zrównoleglaniu algorytmów

- W celu przeprowadzenia analizy zależności w programie można konstruować i badać grafy zależności
- Dla praktycznie występujących programów konstrukcja i analiza grafu zależności przekracza możliwości komputerów (problem jest NP-trudny)
- Kompilatory zrównoleglające stosują rozmaite metody heurystyczne analizy kodu
- W wielu wypadkach analiza nie powodzi się (zwłaszcza, gdy np. poszczególne wątki wywołują procedury)
- Ingerencja projektanta algorytmu i programisty okazuje się być często jedynym sposobem na uzyskanie efektywnego programu równoległego

Przykład – wersja sekwencyjna

```
int main() { // całkowanie  $f(x)$  w przedziale  $(a,b)$  metodą trapezów
    int i, n; double a, b, c, dx, x1, x2, calka=0;
    ... // nadanie wartości zmiennym:  $a, b, n$ 
    dx = (b-a) / n;
    x1 = a;
    for(i=0; i<n; i++){
        x2 = x1 + dx;
        calka += 0.5*( f(x1) + f(x2) )*dx;
        x1 = x2;
    } } }
```


Przykład – wersja sekwencyjna

```
int main() { // całkowanie  $f(x)$  w przedziale  $(a,b)$  metodą trapezów
    int i, n; double a, b, c, dx, x1, x2, calka=0;
    ... // nadanie wartości zmiennym:  $a, b, n$ 
    dx = (b-a) / n;
    x1 = a;
    for(i=0; i<n; i++){
        x2 = x1 + dx;
        calka += 0.5*( f(x1) + f(x2) )*dx;
        x1 = x2;
    } } }
```

Przykład – wersja równoległa OpenMP

```
int main() { // całkowanie  $f(x)$  w przedziale  $(a,b)$  metodą trapezów
    int i, n; double a, b, c, dx, x1, x2, calka=0;
    ... // nadanie wartości zmiennym:  $a, b, n$ 
#pragma omp parallel firstprivate(a,b,n) private(dx,x1,x2)
    shared(calka)
    {
        dx = (b-a) / n;
#pragma omp for reduction(+:calka)
        for(i=0; i<n; i++){
            x1 = a + i*dx; x2 = x1 + dx;
            calka += 0.5*( f(x1) + f(x2) )*dx;
        }
    }
}
```